

Hana
Vacková

česká touha

Naše
sexualita
v příbězích
a souvislostech

Od autorky
webu
SexIntelligence.cz

Jan Melvil
publishing

Volně šiřitelná ukázka z knihy Česká touha

Volně šiřitelná ukázka z knihy Česká touha

Volně šiřitelná ukázka z knihy Česká touha

česká touha

Volně šiřitelná ukázka z knihy Česká touha

Volně šiřitelná ukázka z knihy Česká touha

**Hana
Vacková**

česká touha

**Naše
sexualita
v příbězích
a souvislostech**

**Od autorky webu
SexIntelligence.cz**

Jan Melvil
publishing

ČESKÁ TOUHA

Naše sexualita v příbězích a souvislostech

Hana Vacková

Copyright © 2026 Hana Vacková

V edici Žádná velká věda vydalo nakladatelství Jan Melvil Publishing v Brně roku 2026. Žádná část této knihy nesmí být nijak použita či reprodukována bez písemného svolení, s výjimkou případů krátkých citací jako součásti kritických článků a recenzí.

Vývojová redakce Zuzana Kačerová a Marek Vlha

Odpovědná redakce Zuzana Kačerová

Jazyková redakce Vladimíra Škorpíková

Redakční spolupráce Eva Řezaninová

Odborná spolupráce Marek Broul, Kateřina Klapilová, Andrea Stašek,

Kristýna Procházková

Šéfredaktor Marek Vlha

Obálka a grafická úprava Tomáš Cikán

Sazba Aneta Cikánová

Jazyková korektura Ivana Vrajová

Tisk a vazba PBTisk, a. s., Příbram

Vydání první

Jan Melvil Publishing, 2026

Všechny naše knihy najdete na melvil.cz

Chyby a připomínky: melvil.cz/chyby

Recenze a pochvaly: <https://melvil.cz/kniha-ceska-touha>, libisemi@melvil.cz

Knihy vychází také elektronicky a jako audiokniha.

ISBN 978-80-7555-315-7

Všem sexuálním bytostem.
A mému manželovi a dětem,
které tato kniha naučila vařit.

Obsah

ÚVOD	11
JAK TUTO KNIHU ČÍST A POUŽÍVAT	19
1 BYLA JSEM BIGOTNÍ KATOLIČKA <i>Vliv náboženského dogmatismu na (nejen) ženskou sexualitu</i>	23
2 MILUJU JI, A PŘESTO JI PODVÁDÍM <i>Nevěra jako nástroj k udržení stabilního manželství</i>	39
3 NECHCI BÝT OBĚTÍ JEHO NEVĚR <i>Etická nemonogamie jako řešení</i>	54
4 LÁSKA V MANTINELECH TRESTU <i>BDSM jako bezpečný prostor pro nebezpečné touhy</i>	73
5 O MĚ NIKDY NEŠLO <i>V pasti domácího a sexualizovaného násilí</i>	95
6 V UNIFORMĚ CHLAP, V SUKNI KONEČNĚ SÁM SEBOU <i>Genderová euforie v kůži submisivního muže</i>	111
7 SEX V EXCELOVÝCH TABULKÁCH <i>Mezi osamělostí a pragmatismem sexbyznysu</i>	130
8 JSEM CYKLICKÁ MILENKA <i>Od orgií k celibátu a zase zpět</i>	143
9 SVÉ TOUHY JSEM POZNAL DŘÍV, NEŽ JSEM MĚL <i>I sexualita potřebuje svá tabu</i>	161
10 BYLA JSEM POSLEDNÍ, KOMU TO DOŠLO <i>Hledání vlastní identity v heteronormativním světě</i>	176
11 SEX MI CHYBÍ, ALE CENA ZA NĚJ JE PŘÍLIŠ VYSOKÁ <i>Jak překonat propast sexuálního nesouladu a nezbláznit se z toho</i>	195
12 VZPLÁLA JSEM DÍKY VZPOMÍNCE <i>Síla erotické představivosti a její role v partnerské intimitě</i>	216

13	MĚL JSEM VŠECHNO, NEBAVÍ MĚ NIC <i>O ztrátě citlivosti, sexuální nudě a hledání cesty z vnitřní prázdnoty</i>	229
14	VZORNÁ MATKA, TAJNÁ MILENKA <i>ADHD, hlad po intenzitě a mýty romantické lásky</i>	248
15	CHCI, ABY SE MNOU ŽENY VYBĚHLY A FINANČNĚ MĚ PODOJILY <i>Finanční dominance, erotizace moci a mozek v pasti dopaminu</i>	272
16	ŽIJU VE STAVU BOJOVÉ POKOTOVOSTI <i>Jak komplexní trauma přepisuje instinkty a hranice bezpečí</i>	293
17	NĚKOHO NEZAJÍMAJÍ AUTA, MĚ SEX <i>Bez lásky, bez sexu, a přesto spokojeně</i>	318
18	LÁSKU JSEM NAŠEL, AŽ KDYŽ JSEM SE NAUČIL RESPEKTOVAT SÁM SEBE <i>Sexuální debut je vždy důležitý milník. A co když je nekonsenzuální?</i>	335
19	PROČ SI VŠICHNI UŽÍVAJÍ A JÁ NE? <i>Hledání vlastní rozkoše v pasti cizích šablon</i>	351
	PODĚKOVÁNÍ	373
	DOPORUČENÁ LITERATURA A ZDROJE	376

Volně šiřitelná ukázka z knihy Česká touha

Kapitola 1
Byla jsem
bigotní
katolička

Volně šiřitelná ukázka z knihy Česká touha

Vliv náboženského dogmatismu na (nejen) ženskou sexualitu

L., žena, 32 let

UPOZORNĚNÍ NA CITLIVÝ OBSAH: SEXUALIZOVANÉ NÁSILÍ

První sex jsem měla v šestnácti letech s vedoucím zájmového kroužku. Strašně jsem se do něj zamilovala, a když mě na prázdninovém výjezdu přiopil a začal svádět, nebránila jsem se. Prostě využil situace. Vyspal se se mnou, i když věděl, co k němu cítím, a neopětoval to. Vyspal se se mnou, i když měl přítelkyni, která na té akci mimochodem byla taky. Korunu tomu nasadil, když mi pak nabídl, jestli bych s nimi nechtěla jít do trojky. Nakonec prohlásil, že mě nechce, protože jsem do něj byla „moc zamilovaná“.

Po této události jsem s kroužkem skončila. Kamarádka mi to vyčítala, prý kvůli takové blbosti neseknu s něčím, co mě tak baví. To, jak to brala na lehkou váhu, se mě dotklo, a asi i proto jsem to celé úplně vytěsnila. Teď už vím, že to nebyl jen špatný sexuální zážitek, ale zneužití, a navíc z pozice moci.

Vytěsňuju to pořád: jako by mi nedocházelo, že je to součástí mého životního příběhu. Když se dočtu o nějakém případě sexualizovaného násilí, pomyslím si, jaké mám štěstí, že se mi nic takového nestalo, přestože to není pravda.

[Potvrzují. První sex představuje zásadní mezník v lidském životě, bez ohledu na to, jestli na něj vzpomínáme v dobrém, nebo ne. L. je jedinou osobou, která mi o svém prvním sexu nezačala vyprávět sama od sebe. Natolik ho upozadila, že ji ani nenapadlo ho do svého příběhu zařadit, a když jsem to téma nadhodila já, překvapilo ji, že se jí na něj vůbec ptám. Pozn. aut.]

Už tak jsem byla dost depresivní a úzkostná teenagerka a první sex mi rozhodně nepřidal. Myslím, že jsem v té době byla zralá na antidepressiva, ale mě samotnou to nenapadlo a doma se o takové věci nikdo příliš nestaral. S rodiči jsem měla složité vztahy. Sice toho po mně hodně chtěli, ale sami vlastně nevěděli co. Žila jsem s pocitem, že ať udělám cokoli, vždycky to bude špatně.

Nedávno jsem listovala deníkem a našla záznam, ve kterém píšu, že jsem si nechala zkrátit vlasy a máma se na mě kvůli tomu naštvála. Týden se mnou nemluvila. A to mi prosím pěkně bylo třiadvacet! Tenhle banální příběh ale dokonale ilustruje moje dětství a dospívání: chtěli hodnou a poslušnou holčičku, která bude skákat tak, jak oni pískají, a když jsem tomu nedokázala dostát, bylo zle.

Do dvaadvaceti jsem spala se šesti muži. Víím, že někomu to asi nepřipadá jako extra vysoké číslo, ale já jsem sama sebe vnímala jako hodně promiskuitní – asi hlavně proto, že s několika z nich jsem měla sex, i když jsem nimi nechodila. Chtěla jsem

třeba jen zkusit nějaké sexuální praktiky, například BDSM.* Navíc jsem dost kašlala na používání kondomu, protože jsem užívala hormonální antikoncepci. Taky jsem ráda koukala na porno.

V té době jsem potkala svého budoucího manžela. Byl mým sedmým, a zatím taky posledním, sexuálním partnerem a díky němu jsem konvertovala ke křesťanství. Přesněji řečeno k tradičnímu katolicismu, což je bezpochyby jeden z nejextrémnějších směrů.

Zpočátku jsem párkrát zašla s manželem do kostela a naprosto si mě podmanila nesmírně působivá tradicionalistická bohoslužba. V kostele vládlo přítmí, zněl chorál a varhany, prostor prostupovala vůně kadidla. Celý obřad probíhal v latině, kněz stál otočený zády k věřícím. Nádherný mystický zážitek.

Považuji se za akademický typ, který všechno potřebuje prozkoumat a pochopit do hloubky. Ponořila jsem se tedy do studia náboženských dokumentů a zdrojů tradičního katolicismu a z nich jsem načerpala radikalitu. Nechtěla jsem dělat něco jen tak napůl a vybírat si jen to, co mi vyhovuje. Když už se do něčeho dám, dělám to pořádně a bez výhrad.

S odstupem času se na to už dívám jinak a vnímám to jako něco, co je v hlubokém rozporu s mou podstatou. Často se sama sebe ptám, jak jsem mohla být tak pitomá, ačkoli odpověď vlastně znám: tradiční katolicismus vnesl do mého života plného nejistot řád. Celý život jsem zkrátka postrádala něco, co by můj svět drželo pohromadě. Tápala jsem v tom, kdo jsem, co chci dělat; postrádala jsem smysl a strukturu. Jakýsi rámeček mi poskytl střední a vysoká, ale mimo školu jsem byla ztracená.

Najednou mi někdo pevně a jasně říkal, co mám dělat. Vyhovovalo mi to. Ochotně jsem za sebou nechala svůj předchozí

* BDSM je akronym označující různé formy konsenzuálních erotických praktik a vztahových dynamik zahrnujících poutání, disciplínu, dominanci, submisi, sadismus a masochismus.

sexuální život a kála se za něj. Přestala jsem i masturbovat a dívat se na porno. Nosila jsem jen šaty ke kotníčkům a s dlouhými rukávy, a to i tehdy, když bylo vedro k padnutí. Žena nesmí mít holá kolena ani ramena, za nevhodné se považují i kalhoty. Jak říkal otec Pius: „Holé maso bude hořet.“ S partnerem jsme se vzali, měli děti a několik následujících let jsem žila zcela v souladu s církevními pravidly.

Ve víře jsem hledala naději, smysl života a dočasně i úlevu od úzkostí, ale nakonec jsem paradoxně skončila s permanentní úzkostí a pocitem viny, mimo jiné i kvůli sexu. Začalo to už před svatbou, kdy nás kněží tolikrát varovali: „Pokud se sexem nepočkáte až do svatební noci, oslabíte své manželství a později se rozpadne. Váš vztah bude od počátku zatížen hříchem.“ My jsme spolu ale před svatbou spali, protože v té době jsme ještě nebyli tak přesvědčení, a tyto názory nám na psychické pohodě rozhodně nepřidávaly.

Uzavřením manželství ale vliv církve na sexuální oblast nekončí. Samozřejmě sex nechápe jen jako aktivitu určenou k rozmnožování; v manželském vztahu mu přiznává i kreativní složku ve smyslu, že posiluje vzájemnou lásku a utužuje vztah. Úplně ale ignoruje jeho pudovou složku a upírá ji především ženám. Jedinou oficiálně povolenou metodou antikoncepce je symptotermální metoda stojící na tom, že během ovulace by páry, které nechtějí otěhotnět, neměly provozovat nechráněný sex. Většina lidí praktikujících symptotermální metodu to řeší používáním kondomů či jiné formy ochrany, ale tradiční katolicismus to zakazuje. Pokud tedy žena nechce otěhotnět, musí si sex odepřít. A co dělat, když má právě v tomto období na sex největší chuť?

„No tak budete mít osm dětí,“ řeknou vám v kostele a dodají: „Když dá Pánbůh kravičku, tak dá i travičku.“ Jinými slovy, jsme v rukou božích a on se o nás nějak postará. Zní to řádně a neotřesitelně, ale v současné realitě to příliš neobstojí. Co

když těhotenství představuje obrovské zdravotní riziko? Nebo už manželé další dítě prostě nechtějí nebo by je nedokázali finančně zajistit? Mají ve jménu víry v boha a církve omezit intimní styky v době, kdy po nich nejvíc touží? Proč církev zcela ignoruje ženské uspokojení, případně po ženách vyžaduje břímě mnoha těhotenství (a následně péče o tolik dětí), které větším podílem dopadá právě na ně? A tehdy se ozvala feministka ve mně: prostě mi to nepřišlo fér.

Tradicionalistická církevní nauka považuje masturbaci za smrtelný hřích. Jeden známý mi kdysi vyprávěl, že mu kněz poradil, aby si místo masturbace šel radši zakouřit. Ničit si zdraví je v pohodě, ale když onanuješ, skončíš v pekle. Absurdní. Tím začalo oslabovat moje přesvědčení, že sexuální potřeby jsou špatné. Po letech jsem tedy vytáhla na světlo svou potlačenou sexualitu a začala opět masturbovat.

Zpočátku jsem měla výčitky svědomí a po každé zpovědi se snažila nemasturbovat a potlačovat myšlenky na sex, ale časem jsem byla sama k sobě smířlivější. Přestávala jsem věřit, že by mi Bůh měl za zlé používání vlastního těla k tomu, k čemu bylo stvořeno. Ujasnila jsem si, že přirozené potřeby nejsou nic špatného, za co bych se měla stydět. U zpovědi jsem to pak vždycky jen rychle vychrlila a kněz se mě zeptal, proč to dělám, když žiju v manželství. „Protože už máme dětí dost a další nechceme, ale chuti na sex během ovulace neporučím,“ odpovídala jsem si sama pro sebe. Pokýval hlavou, jako rozhřešení mi udělil tři otčenáše a já šla domů.

Dalším velkým krokem bylo znovuobjevení pornografie. Za celých těch deset let jsem o ni ani nezavadila pohledem. Ale pak jsem si řekla: „Když už masturbuju...“ Nemám na mysli jen vizuální obsah, ale taky erotické a pornografické povídky nebo amatérské audioporno na Redditu, což mě oslovilo mnohem víc.

Má víra se začala rozpadat i v dalších oblastech: postupně jsem zpochybnila koncept nesmrtelné duše, posmrtného života, nebe a pekla. Od kněží u zpovědi jsem se ale vždy dozvěděla, že takové pochybnosti jsou pokoušením ďábla, který se mě snaží odklonit od univerzální pravdy. Zatímco vědecké bádání často přiznává, že o mnohých věcech nevíme nic nebo jen velmi málo, církve má na všechno okamžitou a jednoduchou odpověď. Kvůli dogmatickosti v ní není prostor pro racionálnější diskusi. Ve finále mě zachránila vlastnost, která mě původně do víry vtáhla: moje potřeba jít do hloubky a zkoumat skutečnou podstatu věcí.

Bizarní byl i tehdejší postoj k duševnímu zdraví. Na bohoslužbách nám vštěpovali teorii, ze které mrazilo: lidé, kteří jsou v životě úspěšní a šťastní, prý směřují rovnou do pekla – Bůh jim prostě jen chce dopřát aspoň trochu radosti před věčným zatracením. Naopak ti, kteří se utápěli v nezdarech a psychické trýzni, měli mít vyhráno, protože jejich utrpení bylo bráno jako „příprava na nebe“.

Tato zvrácená logika vytvářela past, ze které nebylo úniku. Potýkat se s psychickými potížemi bylo v tomto prostředí považováno za důkaz vyvolenosti a pokory. Skutečný problém nastal až ve chvíli, kdy se člověk začal cítit lépe nebo se ze svých depresí zotavoval. Pocit štěstí byl totiž okamžitě interpretován jako nebezpečné znamení, že dotyčný podlehl ďáblu a vyměnil věčnou spásu za dočasnou pozemskou úlevu.

Můj rozkol s církví následně výrazně prohloubil rok 2020 a pandemie covidu-19. Sledovala jsem záběry z jednotek intenzivní péče, kde umírali pacienti na ventilátorech, a do toho poslouchala znepokojující názory lidí v mém okolí. Podléhali dezinformacím a odmítali očkování; údajně totiž obsahuje buňky z legálně potracených plodů.

Konspirační teorie provázely i válku na Ukrajině: když jsem na setkání maminek z kostela poslouchala o údajných

laboratořích s chemickými zbraněmi na Ukrajině, nemohla jsem věřit vlastním uším.

Nemyslím si, že tradičně věřící lidé jsou nevzdělaní nebo naivní; mnohdy je to přesně naopak. Jejich interpretace světa má však jiný rámeček. Považují se za vyvolenou elitu, která navštěvuje tu jedinou správnou mši. Navíc nedůvěřují médiím, která jsou v těchto kruzích považována za světská a propagující nemravnosti. Rozhodně netvrdím, že všichni kněží jsou tmáři. Někteří uznávají moderní vědu, spolupracují s psychiatry, a dokonce věřící aktivně odkazují na odborníky. Jenže já jsem se setkala převážně s těmi prvními.

S církví jsem se tedy rozešla, ale zbavit se pocitu viny a „co kdyby“ mi trvalo podstatně déle. Kdesi vzadu v hlavě mi pořád vrtala neodbytná myšlenka: „Co když má církev pravdu a já skutečně skončím v pekle?“ Musela jsem na to jít racionálně a opakovat si: „Ne, tomuhle už nevěříš.“ Nedovedu si ani představit, jak těžký musí být rozchod s církví pro člověka, který v ní vyrůstal od dětství. Moje minulá identita člověka bez víry sice nebyla ideální, ale existovala a měla jsem se k čemu vrátit.

O svém odklonu od víry jsem nikomu ze společnosti neřekla. Lidé z mého tehdejšího okolí si možná myslí, že jsem jen začala chodit do jiného kostela. Nechtěla jsem je zklamat a bála jsem se, že mě odsoudí. Strach říct jim pravdu je ostatně sám o sobě důkazem, že to nebylo bezpečné místo.

Doma to naštěstí žádný rozkol nevyvolalo. Manžel je stále věřící, takže jsme se o mém obrácení bavili jen párkrát. Nechtěla jsem zacházet příliš hluboko do svých důvodů, protože vnímám, že jemu víra na rozdíl ode mě přináší klid a pokoj.

Když už ale na tyto diskuze dojde, rozhodně nejsou nepříjemné. Naopak, vlastně při nich zažívám zajímavé chvíle,

kteří nám ožívují každodenní řešení praktických věcí a logistiky. Těch pár chvil, kdy se opravdu bavíme o něčem důležitém, si vážím.

Vlastně to se mnou, chudák, nemá lehké. Zažil po mém boku spoustu velkých změn. Poznal mě jako mladou feministku, pak jako zarytou tradiční katoličku a nyní jsem zase zpátky na začátku. Taky jsem konečně začala brát antidepresiva a teď už je mi jasné, že přesně tuhle pomoc jsem celou dobu potřebovala. Díky lékům se mi psychicky ulevilo a mám víc energie znovu objevovat svoji sexualitu, hrát si a zkoušet nové věci. To je pro mého muže vlastně největší výzva, ale staví se k ní statečně: snaží se mi vycházet vstříc a o sexu se mnou komunikovat.

Ocenila bych z jeho strany větší aktivitu, ale chápu, že když na to nemá myšlenky, nemůžu na něj tlačit. Oba jsme dost unavení z každodenního koloběhu s dětmi a manžel má navíc časově velmi náročnou práci. Oproti tomu já právě končím rodičovskou a směřuji do nového oboru, takže mě tenhle přechod a všechny změny spíš nabíjejí energií.

V tuhle chvíli mám o sex větší zájem já, což je pro nás docela novinka. Učím se hledat správné chvíle a konstelace, kdy sex iniciovat. Někdy mi dá práci zajistit vhodné podmínky a vytipovat okamžik, kdy by to mohlo vyjít. Nejlepší je začít s tím ve chvíli, kdy nejsou děti doma, my se spolu něčemu smějeme a panuje uvolněná atmosféra.

Občas mě ale manžel dokáže opravdu hodně překvapit. Nedávno mi kamarádka navrhla, že bychom spolu mohly vyrazit do swingers klubu. A můj muž se toho chytil, že by šel taky, protože by ho zajímalo, jak jsou taková místa řešena architektonicky. Myslím, že lepší důvod jsem ještě neslyšela. Není vyloučeno, že k tomu nikdy nedojde, ale i tak jsem takhle vstřícnou reakci nečekala.

Občas se bavíme taky o tom, když se nám líbí někdo jiný nebo kdo se líbí nám oběma. A když to s manželem zrovna

nevyjde, užívám si sama. Nevěrná jsem mu zatím nebyla, ale kdo ví, co by se mohlo stát, kdyby se k tomu naskytla příležitost. Cítím, že moje sexuální probuzení ještě není úplně u konce.

V přísné náruči katolické církve

Z extrému do extrému

Dočetli jste příběh o hodné holce, která nebyla nikdy dost hodná. Hlavní hrdinka vyrůstala v prostředí, kde na ni rodiče kladli vysoké nároky a požadavky, vyžadovali od ní poslušnost, ale současně nebyli schopni jasně formulovat pravidla. Takový přístup často vede k rozvoji úzkostného typu citové vazby (více o teorii citových vazeb viz strana 268). Dítě s tímto typem vazby nezažívá dostatečně často pocit, že je v pořádku takové, jaké je, a že se může bezpečně opřít o své blízké. Obvykle to vede k rozvoji people pleasingu,* který se typicky projevuje jako „syndrom hodné holky“ (více o people pleasingu viz strana 295). V dospělosti pak takový člověk ve vztazích balancuje mezi strachem z opuštění a přizpůsobováním se druhým za cenu ztráty sebe sama.

Jedinci s úzkostnou citovou vazbou tíhnou k perfekcionismu, a to nejen ve smyslu vysokých nároků, které na sebe daná osoba klade, ale také tím, že dokonalostí podmiňuje svou vlastní hodnotu („Když nebudu bez chyby, jsem k ničemu.“). Vyznačují se také černobílým viděním světa: lidé s touto vazbou se typicky vnímají buď jako úplně dobří, nebo úplně špatní, což

* People pleasing je termín popisující situaci, kdy se daná osoba snaží všem za každou cenu zavděčit, mnohdy na úkor vlastních hranic. První krok, jak s tímto mentálním nastavením začít pracovat, naleznete v tipech na konci této kapitoly.

posiluje jejich vnitřního kritika a jen komplikuje hledání „dost dobrých“ řešení v běžném životě, vztazích i sexualitě. To vše vytváří živnou půdu pro stres, úzkost i depresivní stavy.

L. je toho živoucím důkazem: z faktického znásilnění člověkem, který měl nést zodpovědnost za její bezpečí, viní sebe; stejně tak negativně nahlíží na své sexuální chování a počet partnerů.

Takový vklad do života se nese nesmírně těžce a často vede k upínání se na pevný řád a jasné odpovědi přicházející zvenčí. Vnitřní kompas, který by člověku napovídal, co je pro něj bezpečné, se totiž v těchto podmínkách nestihl vyvinout. Právě víra pak slouží jako vnější pilíř stability. Pokud je navíc tak radikální jako tradiční katolicismus, stává se pro člověka s úzkostnou vazbou symbolem záchrany před nejistotou.

Past svatého perfekcionismu

Abychom plně pochopili, do jaké náruče se L. na deset let svěřila a proč z ní bylo tak těžké odejít, musíme si přiblížit, co přesně tradiční katolicismus obnáší. Jeho extrémismus vyplývá z toho, že zachovává podobu církve a víry z období před Druhým vatikánským koncilem v roce 1962. V jeho důsledcích se církev více otevřela světu a lidem a proměnila se do stavu, ve kterém ji dnes známe my. Jednu z nejvýraznějších změn zaznamenala podoba bohoslužby. Mše už nemusely probíhat v latině, ale mohly být slouženy v národních jazycích, kněz otočený čelem do chrámu promlouval k věřícím, náboženské písně už zpívali i lidé, nejenom sbor. Z mystického zážitku se stala komunitní akce.

Církev po koncilu přestala sebe sama chápat jako spolek vyvolených, které Bůh zachraňuje ze zkaženého světa. Uznala, že i v nekřesťanských náboženstvích existuje hledání pravdy a že i zde působí Boží milost, že trvalý základ křesťanství

tvoří židovská víra, že i nekatolické církve jsou součástí církve univerzální.

Tradiční katolicismus tyto změny odmítá a mnohé z nich považuje za kacířské. Vyznává přísné historické normy a pevně dané genderové role, které se dají jen obtížně skloubit se životem současných žen (asi se shodneme, že citované „Když dá Pánbůh kravičku, dá i travičku“ je značně knížecí rada: v rámci církevního učení o boží milosti smysl dává, ale v realitě neobstojí).

Přesto si ho L. zvolila. Svou roli jistě hrálo, že tento směr vyznával i manžel, tedy blízký důvěryhodný člověk, ale v rozhovoru několikrát zmínila, že v konečném důsledku se na deset let stala mnohem ortodoxnější vyznavačkou, než byl kdy on. Spíš než vliv jejího partnera za tím stál její perfekcionismus a mentální nastavení „když už něco dělám, budu to dělat pořádně“. Tato přehnaná svědomitost snadno vede k pochybám: stačí se jen mírně odchýlit od pravidel a člověk propadne pocitům viny, studu a morálního selhání. Víra by měla člověku poskytnout větší klid, ale u L. nakonec vedla jen k dalším úzkostem, propadům nálad a psychickým obtížím.

Nerada bych, aby tato kapitola vyzněla jako všeobecná kritika církve a náboženství. Příběh L. reflektuje její osobní zkušenost, kterou utvářelo rodinné prostředí i její povaha a nastavení. Přísně chápaný tradicionalistický katolicismus představuje spíše okrajovější, výrazně vyhraněnou část křesťanského spektra a rozhodně neodráží zkušenost všech věřících. Jak říká religionistka Jitka Schlichtsová: „Přístup k sexualitě mezi křesťanskými odnožemi je mimořádně pestrý a nelze jej zobecnit do jedné sady pravidel. Platí, že co farář, to jiný výklad, a co věřící, to jiná praxe. Co společenství, to jiná pravidla a tlak.“ Dodává, že zatímco některé farnosti stále zdůrazňují tradiční morálku a tabuizují tělesnost, jiné naopak otevírají dialog o vztazích, antikoncepci i sexualitě a podporují respekt k individuálním cestám.

Neviditelná regulace: Jak církve stále formuje naši sexualitu

Žijeme v zemi, kde je jen málokdo věřící, a bigotní desetiletka L. pro většinu lidí představuje kuriozitu. Nicméně vzbuzuje otázku: co z křesťanských limitů sexuality a vztahů přežilo v našich myslích dodnes? Není toho málo. Za to nejrozšířenější dědictví lze považovat fakt, že i když současné hranice „normy“ vymezují výhradně zákony, většina lidí se stejně (a často s úzkostí) ptá sama sebe, jestli jsou jejich pocity a touhy správné a normální. Křesťanská tradice nám v hlavách zanechala neviditelné mantinely, podle kterých se dodnes nevědomky soudíme.

Lidská sexualita je efektivním způsobem, jak udržovat hodnotový systém, takže každé velké náboženství ji nějakým způsobem vymezuje či reguluje, a nutno dodat, že obzvláště macešské bývají církve k ženám. Když si v Novém zákoně nalistujete List Efezským 5:22-24, přečtete si: „Ženy, podřizujte se svým mužům jako Pánu, neboť muž je hlavou ženy, jako Kristus je hlavou církve... Jako církve je podřízena Kristu, tak ženy mají být ve všem podřízeny svým mužům.“ A tím to zdaleka nekončí; Bible obecně nelíčí ženy v příliš pozitivním světle. Všichni známe příběh o Adamovi a Evě, kteří byli vyhnáni z ráje za Evinu neposlušnost. Tak dlouho Adama pokoušela, až nakonec neměl jinou možnost než jejímu naléhání podlehnout.

Tyto náboženské texty položily základy kolejím, v nichž jako společnost do jisté míry jedeme dodnes. Vzpomeňte si například na situace, kdy dojde k sexuálnímu násilí. Namísto jednoznačného odsouzení pachatele se často jako první objeví pochybovačné dotazy: „Co měla na sobě?“ „Nebyla moc vyzývavě nalíčená?“ „Neprovokovala ho?“ Ženy se podle názoru mnohých mají „hlídat“ a příliš se neodhalovat, aby neboží muži nemuseli bojovat s neovladatelným pokušením.

Dívkám bývají od útlého dětství jako základní morální hodnoty vštěpovány cudnost a zdrženlivost. Tyto stereotypy reálně ubližují ženám i mužům. Vykreslují muže jako neustále toužící, aktivní bytosti a ženy jako pasivní objekty, které se jen podvolují. Ženská sexualita pak v tomto nastavení není vnímána jako zdroj radosti a svobody, ale jako něco, co jim nepatří a co je třeba neustále regulovat (více viz strana 171).

Církev také opakovaně zasahuje do celospolečenské diskuze o sociodemografických tématech. Aktivně se účastní takzvané biopolitiky, jejíž pomocí ovlivňuje život populace, když vstupuje do debat o potratech, antikoncepci, LGBTQ+ či genderu, a přímo tím ovlivňuje demografii, rodinné uspořádání i mocenské poměry. Papež není jen duchovní vůdce, ale „manažer populace věřících“. Když sledujeme znepokojivé zprávy o zákazu potratů, omezení přístupu k antikoncepci, vyřazování knih z knihoven v Polsku nebo některých státech USA, mnohdy nad tím máváme rukou s tím, že tohle se sekulárního Česka netýká. A já bych jen dodala: nemusí to tak být navždy.

Je pravda, že většina Čechů a Češek je bez vyznání, ale i v našich končinách máme velmi dobře financované organizace, které se snaží tyto myšlenky šířit dál, mimo jiné například skrze nábožensky motivovanou sexuální výchovu založenou na principu „abstinence only“. Ta jako jediné přijatelné řešení nabízí úplnou abstinenci až do manželství. Potlačuje potěšení a místo podávání informací spíše straší.

Pro ilustraci si půjčím starší vzpomínku mé známé, která podobnou lekcí sexuální výchovy zažila na střední škole: „Lektor několikrát zdůraznil, že on měl první sex až s manželkou ve svých třiatřiceti letech a o nic nepřišel. Následně si vybral spolužačku Gábinu, aby na ní demonstroval, co se stane, když začnete se sexem dřív. Stoupl si k ní a spustil: ‚Gábina udělala chybu a vyspala se klukem a pak s dalším a s dalším. Teď má kapavku, chlamydie a dost možná bude neplodná. Ráda by to všechno vzala

zpátky, protože ví, že teď už o slušného kluka ani nezavadí.' Gábina tam tenkrát seděla a chtěla se propadnout do země. Bylo to ve druháku na gymplu."

Dlouhodobé studie ukazují, že tento přístup nevede k pozdějšímu začátku sexu ani k menšímu počtu nechtěných těhotenství. Zato způsobuje stud, vinu, neinformovanost a místo podpory bezpečné sexuality udržuje mlčení a strach, které plodí mnohem víc problémů. Výzkumy se shodují, že nejlepší prevencí jakéhokoli průšvihů a rizikového chování je poskytnout dětem kvalitní, vědecky podložené informace a zároveň je učit dovednostem: jak se rozhodovat, mluvit o hranicích a ochraně, rozpoznat nátlak a všimnout si vlastního těla – a ne je jen trénovat v tom, aby uměly poslouchat zákazy.

V Česku sice není „abstinence first“ oficiální doktrínou, ale školy mají volné ruce v tom, koho si na sexuální výchovu pozvou, takže konzervativní křesťanské organizace mohou s tímto konceptem svobodně pracovat. Pokud nechcete, aby se vaše děti o sexu dozvíдалy z tohoto zdroje, doporučuji se zajímat, koho si vaše škola vybírá pro záštitu sexuální výchovy.

**Kupte si papírovou nebo elektronickou verzi knihy
za skvělou cenu na**

www.melvil.cz